

Asyl Times: iz br. 20 (03.11.1993.)

Uvodnik:

Vrijeme neumitno ide dalje. Rastajuci se nevesela srca od svojih bliznjih, domova, zemlje svoje. Dolazeci u neizvjesnost prognanickog zivota, kao da smo ostali bez dijela sopstvenog bica. Da bi sacuvali zracak sunca i iskona u ovoj prostranoj zemlji, gdje pusu stalni vjetrovi, (koji ipak ne mogu odagnati misao o Njoj). Niti koje su se prekinule i svi neminovni dusevni stresovi, ASYL TIMES pokusava ublaziti kroz medjusobnu komunikaciju. Da cujemo jedni o drugima. Da pisemo i dopisujemo se. Da premostimo ponore i stanemo na svjetlost puta. Puta buduceg, kojim idemo samosvjesni u susret novom. Puta poplocanog novim zrtvama i razaranjima, ali s vlastitim identitetom i jasnih opredjelenja da istrajemo.

Probudjeni zaglusljivim detonacijama iz stoljetnog sna i mracnjastva, sada predstoji borba opstojnosti. Borba za slobodom u nasoj Bosni, za ocuvanjem svih njenih vrijednosti, koje je sakupljala u hiljadugodisnjem trajanju. Prolazile su razne vojske, bivale razlicite vlasti, ali ona osta tamo gdje je uvijek bila. U zagrljaju Drine, Save i Une. Sa Bosnom u Bosni. Sa razigranom i plahovitom Neretvom i Vrbasom. I svi ponori ponirase u Trebisnjici. Neciji naum za Neum, za komadanjem njenog bica, nije nista drugo do trganje zivog tkiva. Neki drugi Bosanci htjeli bi u Bosnu. Al' Bosna uvijek bi i osta zemlja Bosanaca i Bosnjaka. Samo njima. Svima nama.

Taj plamicak u dusama. Tu iskru vjere cuvamo za nasu Bosnu, bez obzira na to sto su mozda i nesvjesno neki uljuljkani toplinom novog doma i prividne sreće. Proci ce i to. Pozeljece jednog dana njen dodir, njen miris. Susret s njom. Zato ucinimo sve da nam ne postane vjecna nocna mora. Da ne budemo prognani i u prognanstvu. Jer od nje se ne moze pobjeci. Nema tog Sjevera, Juga, Istoka i Zapada, gdje si daleko od nje. Sto vrijeme vise odmice, ona je sve bliza. Ucinite i vi nesto za nju. Za njenu sto brzu slobodu. Za svoj miran san i savjest. Za one koji dolaze...

Vas urednik, Miralem

=== SVJEDOCANSTVA == SVJEDOCANSTVA === SVJEDOCANSTVA

Asyl Times nastavlja sa autenticnim svjedocanstvima sto nam salju brojni azilanti koji su svoje utociste nasli ovdje u Svedskoj, a bili su svjedocima bezbrojnih zlocina

LOGOR KERATERM

Odveden sam u logor Keraterm 02.05.1993. g. u 17. casova od kuce. Odmah su me tukli u mome dvoristu na ocigled mojih ukucana (zene i dvije snahe) kao i komsija. Odveli su me u kombi gdje su se vec nalazila moja

braca. Tu su bile i komsije: Muric Abaz, Mustafa Muric, Kahric Hasib, Alisic Kuko i drugi. Svi su bili krvavi i popucalih usana. Kad su nas odveli u Keraterm odmah su nas postavili uza zid rasirenih nogu. Tako su nas pretresali i trazili DM, rucne casovnike i sve sto je bilo vrijedno. Tu smo dobili dosta batina i natjerali su nas da pjevamo srpske i cetnicke pjesme. Zatim smo otisli u garazu. Vrata su sva bila isupljikana od metaka, kroz koje smo kasnije virili i gledali sta se vani zbiva. Poslije su ubacili jos dvojicu Roma kojima je receno da nam trae po 500 DM po glavi, da bi nas pustili. Toliko je jedino dao neki Sokocevic iz Lukavice (naselje u Prijedoru), a nama je receno da cemo lose proci ako ne ispunimo njihove zahtjeve. To nam se i obistinilo. Ja nisam imao nikakvih dokumenata, a ni novca kod sebe. Kada su cetnici vidjeli da od nas ne mogu izvuci pare, redovno su nas tukla ona dva Roma, i pred njima nismo nista smjeli govoriti, a bojali smo se da negdje nije postavljen i prisluskivac. Nakon nekoliko dana dosli su novinari da vide ima li jos logorasa u Keratermu. Nas su odmah istjerali iz garaze, kraj poljskog klozeta pritjerali uza zid sa rasirenim nogama i rekli: "Ako pisnete odmah cemo vas sve pobiti". Svi smo cutali kao zaliveni. Tu smo bili oko sat vremena, pa su nas ponovo odveli u garazu. Tad smo poceli dvojica po dvojica ici na ispitivanje. Stavili su dva automobila ispred prozora ispitivacke i mucilacke kancelarije i odvrnuli muziku sa cetnickim pjesmama kako se ne bi culi jauci. Tu su se u zvjerstvima najvise isticali: Sipka Zdravko, vodja mucilacke ekipe, njegov brat Jovo, i Pekija Zoran koji jos uvijek nosi zeljezni stap bijele boje, zatim Neso Jankovic koji je naredjivao mucenje i isljednik Radakovic.

Bilo je razlicitih metoda mucenja. Tuce pendrekom, samaranja, a najteze je bilo elektricno mucenje. Stavljali bi lisice na ruke koje su povezane kablom za stabilizator i ukljucivali bi struju, onoliko koliko bi zeljeli. Mi bi smo se tresli i dobijali grcenje, a jezik bi nam se povlacio u grlo skoro da se ugusimo. Tako su se neki i ugusili. Dva logorasa su i podlegla. Najvise su mucili: Trto Ibrahima, Muric Abaza, Kucukovic Dzevada, Delic Muhameda, kome su prebili 4 rebra. Trto Ibrahim, Kucukovic Dzevad i Delic Muhamed bili su onesvijeceni, a mi smo isli do njih da ih dovucemo do garaze. Ja sam svom bratu masirao srce, prao krv, a bio je crn od glave do pete. Jedva je prezivjeo. Dok su ga ispitivali i mucili, muzika nije mogla nadglasati njegove jauke. Dozivao je majku u pomoc i vikao da nista ne zna. Bili smo u garazi udaljeni oko 60.m, a ja sam rekao : "Ono moj brat jauce, jer ga tuku ." Tukli su ga, njegove prve komsije: Zoran Pekija, Jovo Sipka i Zdravko. Potom je dosao i na mene red. Prolazeci kroz hodnik, nailazio sam na policajce, koji su me tukli. Dosavsi u kancelariju, prvo pitanje isljednika Babica bilo je: " Je li me ko tukao ?", a ja kazem " Nije ". A on kaze: "Ti si star covjek, sto lazes ". Pa me odmah dvojica pocese samarati. Drugo pitanje: "gdje ti je sin ?" Ja kazem: "U Zagrebu". Opet su me poceli tuci, govoreci mi da se je moj sin obukao u ZNG i da ubija srpski narod. Ja sam im rekao da uzmu njegov broj telefona i da se uvjere da nije obucen. Potom je pitao: "Gdje se krije radio

stanica i ko vodi muslimane ? ". "Gdje krijemo oruzje ?" Ja sam odgovorio da ne znam. On je rekao vodite ga u GWHARU. To je znacilo na elektricno mucenje, kod Zdravka Sipke. Nakon toga, ponovno ispitivanje i ista pitanja. Ja sam im rekao da me mogu ubiti, a da im ne mogu reci ono sto ne znam. Tada me je Neso pitao sta mislim o svom bratu. Da li je on mutan i lazljiv? Ja sam mu odgovorio da je on izgubio zivce, jer ne zna za svoje sinove. Pitao me je da li sam clan SDA. Odgovorio sam im da nisam, jer ko je rekao da jeste onesvijescen je vracen u garazu. Tada je rekao: "Vodite ovo "BALIJSKO DJUBRE". Policajac me je uzeo za vrat i izbacio napolje. U hodniku me je docekala grupa zvijeri u ljudskom tijelu i pocela tuci. Medju njima, najgori je bio Pekija sa bijelom sipkom, koji je tukao po glavi i direktno u rebra. Ipak sam prosao da nisam pao i otisao sam na trotoar, koji smo mi zvali "nicija zemlja". Tu te moze svaki Srbin samarati, pljuvati, gaziti po prsima, jer nam nisu dali da idemo u garazu odmah nakon ispitivanja. Samo su onesvijescene odmah vracali. Sjecam se jedne prilike, kada je jedan cica Srbin trazio da osveti kcerku i da zakolje jednog od nas. Oni mu to nisu dozvolili i cica je sjeo na trotoar ne znajuci za "niciju zemlju". Naisao je jedan policajac misleci da je i on logoras pa ga je poceo samarati. Kada je objasnio da je Srbin, policajac mu rece: "Izvini brate Srbije, nisi tu smio sjesti i usao je u kancelariju". Ovi zlikovci krivi su za sva nedjela i ubistva koja su se dogodila u Keratermu. Njihova imena su: Dusko Sikirica - komandant logora, Zdravko Sipka, Jovo Sipka, Damir Dosen, Dusko Munjiza, Dusko Civerica, Goran Banovic, Zoran, Drasko Grubisic, Zoran Zigic, Robert Lukic, Zoran Pekija, isljednici Babic Neso i Radakovic.

(Ime ovog autenticnog svjedocenja poznato Redakciji Asyl Times-a.)

Jezik imate - govorite!

Bosna, Bosancima. Jedno bez drugog ne moze. Kao sto za opstojnost naroda, treba drzava tako i drzavi treba narod. I kad je to dvoje na okupu slika nije potpuna. Jedan od bitnih elemenata cjelovitosti je jezik kojim se govori. U ovom slucaju to je bosanski jezik koji je neporavdano bio na margini u ovom stoljecu sa otvorenim pretenzijama njegovog isceznuca i asimilaciji naroda i drzave od strane srpskih rezima koji su vladali u ovom periodu na prostorima nase Bosne. Zavojevacima ne bi strano da otimaju uz svo blago i jezik bosanski. Jer, dovoljno je uzeti bilo koji pisani dokument, ili knjigu iz proslog stoljeca i uvidjeti koliko se sve to razlikuje od bosanskog jezika.

Sve ovo Bosancima ne treba posebno objasnjavati. To treba ciniti onima koji to (mozda opravdano) do sada nisu spoznali. Ovdije u Svedskoj je svako od nas mali ambasador nase R BiH i njen predstavnik. U praksi, na svakom koraku, na svakom mjestu. Nasa je patriotska i jedna od osnovnih duznosti, obzirom da smo Bosanci i da govorimo bosanskim jezikom da istrajavamo na njegovoj upotrebi i legalizaciji na svakom mjestu. To je veoma vazno da bi smo imali veka prava i na uvodjenje naseg jezika u praksi. Da imamo svoje vijesti na bosanskom jeziku, svoje novine na bosanskom jeziku,

svoju skolu na bosanskom jeziku. Da ne budemo u blokadi i "mraku" zbog naturanja neutralnih Jugoslovena da nas zastupaju, reprezentuju. Do sada je bilo bezbroj zalbi i na racun prevodilaca, jer on su u velikom procentu (uglavnom) bivali druge nacionalnosti, a ne Bosanci i govorili su drugim jezicima. Iako je proslo podosta vremena, od kako su azilanti poceli pristizati na ove prostore, mnogi jos uvijek ne znaju da imaju pravo odbiti prevodioca u kojeg nemaju povjerenja. Po svedskom zakonu (sto je Asyl Times poodavno objavio), svi gradjani R BiH imaju pravo na bosanskog prevodioca. Sve ovo u praksi i na nizem nivou po kampovima, jos uvijek predstavlja odredjeni problem, ali od nase ustrajnosti, ponaosob, zavisi i uspjeh. U zadnje vrijeme pocelo se je i sa ukljucivanjem bosanskih prevodilaca, tako da ih je u prvoj grupi 28 i vec uveliko pomazu Bosancima u komunikaciji sa Svedjanima.

Sigurno da bi se malo koji stanovnik slobodne teritorije R BiH danas izjasnio za drugi jezik osim bosanskog. Zbog njih, zbog ocuvanja vlastitog identiteta, a i zbog onih 1,5 miliona Bosanaca, koji su se jos na popisu iz 1991.god. (prije agresije), izjasnili da govore bosanskim jezikom, mi u tudjini moramo ustrajavati. Jer, izjasnjavajuci se o jeziku najdirektnije se izjasnjavamo i o nasoj pripadnosti drzavi. Bosnu imamo, medjunarodno priznatu i imacemo je i slobodnu zahvaljujui Armiji R BiH. Jezik imamo. Pa, GOVORITE !

Miralem Pervizovic

OTPOCINI BOSNO

Otpocini Bosno,

othukni cemera nadoslu rijeku
iz dubine prebolne ti duse
pusti suze nek slobodno poteku
nema fajde da u grlu se suse.

Otpocini Bosno,

othukni dobro da jadi zazvece
ko lanci suznja na srcu sto leze
pusti sabur nek ode ili ti utece
nema hasne da se vazda veze.

Otpocini Bosno,

othukni jako sve belaje odreda
i drugo sto jos pristaje ti mucu
pusti merhamet nek pocne da ujeda
dosta su ti po utrobi haracili vuci.

Alija Kapidzic

EUROPA OBOL MIRU JE DALA

U jednom svetistu bogatasa
gdje novca moc odlucuje o svemu,
a sila mracna ustrojstvo obnasa
jezivom gozbom strasnom Polifemu,
zasjedanje krenu na jednu temu:

Na koji nacin zaustaviti rat,
(sa osvrtom na poslijedice toga
stanja konfuznoga) i kome primat
iskazati sad povjerenja svoga?
Jer cilj je ostvaren, kolac razdijeljen
i dokazi skriti djela sramnoga.

Socnemiri mimoidjose kucu,
onako kako bi to izrezirano.
Bosnu i Hrvatsku, tu temu vrucu,
privode kraju, profesionalno.
sve poruseno bit' ce obnovljeno,
posla ce biti, sto je idealno.

Uz blistav odsjaj baroknih svijecnjaka
i resak zvuk venecijanskog kristala,
skup probranih evropskih mracnjaka,
nazdravlja moci truhlog kapitala.
Naredne, slijede godine radne,
Europa svoj obol miru je dala.

Samo kad-tad; neko ce na njihova vrata zakucat'
i to na istu shemu a radost gladnom Polifemu.
Jer i rimska i turska, engleska i ruska,
silna, prohujase carstva! Mir je sacuvat,
Sad za sad. A do (ne)prilike nove, zivio rat.

Kemal Mehanovic

KASTEL

I hrast i mermer mocan kraj rijeke
tvrđjava skrila drhtaje oluja,
i pjesme zvonke rasipa gradom
preko njeznih uzdrhtalih struna.

I covjek i patnik pritajen kraj rijeke,
u sebi skriva sapate pjevaca,
i snove zaljubljenih u sumnoj travi
i zvuke sjetnih odbjeglih sviraca.

I mocnik i boem zastao kraj rijeke,
u sebi skriva nemire stoljeca,
i plamne kise sto nicu na zidu
i drhtaje noci i cvjetna proljeca.

I korijen i cvat - niska kraj rijeke,
skriva tunele cudesnog hlada,
i tajne snove i jecaj vrba,
i sapat bolni - nemir Safikada.

Idriz Saltagic

Jesen u tudjini

Vec i druga nam jesen u tudjini dodje.
Ocekujuci ovo zlo da prodje
prodje i ovo drugo ratno ljeto
a mi hodamo rasuti svijetom.

Da li iko zna hoce li ovoj ratnoj jeseni biti kraja,
da se odmori ta napacena raja.
Da li ce slijedeca na slobodu mirisati
ili ce dusman na raju i dalje kidisati?

I u tudjini je jesen lijepa,
ali nije kao ona nasa bosanska,
ona nam donosi plodove,
iako je godina ratna.

Jesen u tudjini nije kao nasa.
Ona ne mirise.
Nasa i ako je kisna,
ona nije suvisna.

Neka nam ova bude posljednja jesen u tudjini,
Neka slobodom zamirise,
Neka ovo zlo prodje,
Neka rasuta raja u svoju domovinu dodje.

Mujo Mehinagic